

mož je bilo in sto psov (ladja je bila odšla z 11 možmi na sever v Atlantik), osem šatorov so imeli in osem koč, koč napravljene iz snega in desk. Mraz je bil hud (enkrat pravi, da je bila najnižja temperatura 53° pod ničlo, drugič pa da 60°), a nihče ni bil niti najmanjše bolan. „Dne 24. avgusta smo prvič zopet videli sonce, vesel up nas je navdajal, dobre volje smo bili; tulnje in ptice smo zagledali šele meseca oktobra.“

8. septembra smo se podali na pot, 8 mož, 7 sani, 90 psov, zaloge za 4 mesece; a mraz je pritiskal vedno bolj, že prej smo imeli povprečno -20 do -30°C . Zato smo se vrnili in odrinili vnovič 20. oktobra, 5 mož, 4 sani, 52 psov, zaloge za štiri mesece. Drugi trije so šli proti deželi Edvarda VII. Vsi smo bili prav zdravi. 23. oktobra smo prišli do prve zaloge (80°S), psi so dobili hrane, kolikor so hoteli. Temperatura od 20 — 30 . Mislili smo napraviti na dan 20 — 30 km , a smo prodirali hitreje (sploh se je ekspedicija odlikovala po izredni hitrosti). Jestí je bilo ves čas dosti,

ne pove) smo prešli 33 km , prenočili pa 1706 m visoko. Sedaj se je začelo zelo slabo vreme, sneg je padal tako gosto, da sploh nismo mogli ničesar videti. Prve pse smo jedli na $85^{\circ} 30'$. Zaradi slabega vremena smo morali nekoliko počakati, napravili smo si koč iz snega s pomočjo sani. 27. novembra smo bili na 86° , že onostran gorovja, prenočili smo 243 m niže nego prejšnji dan. Zopet smo zaklali pse, 24, ostalo jih je še 18, šest za vsake sani, težke po 300 kg ; sedaj smo imeli samo še tri. Žal nam je bilo, a ni šlo drugače; meso je bilo dobro. Vseh skupaj smo jih pripeljali nazaj do zaliva petnajst, a do Hobarta na Tasmaniji enajst.

Prihodnje dni je bilo vreme zopet prijaznejše in hitro smo prodirali, za kar se imamo zahvaliti pomoči izvrstnih naših psov. Pomikali smo se proti jugu po krasni popolnoma gladki ledeni planoti, pregledali smo jo, bil je ledenik, imenovali smo ga „Vražov ledenik“. Tri dni smo potovali po njem z največjo hitrostjo,

SEVERNI PSI, VPREŽENI V SANI.

seveda, kar se sicer imenuje cela racija, pri tem podnebu ne zadostuje.

Od 80° počenši napravimo na 2 do 3 km kupe snega v višini moža, da ne bi nazaj grede zgrešili pota. 31. oktobra dospemo do druge zaloge, 81° , počivamo en dan, nakrmimo pse, 5. novembra smo pri tretji in zadnji zalogi, 82° , psi dobijo zadnjič hrano, kakor jim gre. Od 82 — 83° je led izvrsten, hitro se pomikamo dalje; 9. novembra pridemo do 83°S , napravimo 4. zalogo. 11. novembra dospemo do Rožove otoške dežele, ki gre do 86°S , 13. novembra pa pridemo do 84° in postavimo zopet depot, peti. $84^{\circ} 30'$ vidimo dva velika galeba, 16. novembra smo na 85° napravimo tam glavni depot.

Sedaj pa postane pot težavnejša, pridemo do gorovja, ki je polno ledenikov, pokrajina je ravno taka kakor v Alpah, ledeniki gredo v višino 2000 — 10.000 črveljev (črvelj nekaj čez 30 cm), v daljavi pa vidimo gore, visoke do 4500 m (najvišjo točko so pozneje določili na 5105 m). Prvi dan smo prenočili v višini 600 m , drugi dan 1371 m , potem pa 1523 m ; gorovje sestoji iz dveh visokih vrst, eno smo imenovali Nansenovo, drugo pa Christophersenovo. Tega dne (datuma

3. decembra smo ga zapustili, okolica je bila podobna prostranemu ledenemu morju. Korakanje po tem ledu ni ravno prijetno, človek misli, da hodi po bobnu, votlo odmevajo tla pod nogami, smučev ne moremo uporabiti, pokrajini damo ime „Vražovo plesišče“. 8. decembra so bile glavne težkoče končane, na visoki planoti smo, $88^{\circ} 16'\text{S}$; krasen je led, proti večeru pridemo do najjužnejše točke Shackletonove, ostanemo tam in napravimo zopet depot, $88^{\circ} 25'$. Hitro je šlo potem naprej, 9. decembra smo dosegli $88^{\circ} 39'$, 10. decembra $50'$, 11. decembra $89^{\circ} 15'$, nato $89^{\circ} 30'$ in $89^{\circ} 45'$; končno, 14. decembra smo prišli na tečaj.

Čudovito lepo je bilo vreme, lahen veter je pihljal, temperatura -23°C . Postavili smo jambor in izobesili norveško zastavo, dar naroda našega. Vsi smo navzoči, odkrijemo se in trikratni hura zadoni norveški naši domovini na čast. Globoko smo ginjeni, ta trenutek se nam zdi največji našega življenja.

Napravimo si koč, začnemo računati in vidimo, da smo šele na $89^{\circ} 55'$, da nam manjka še 9 km do